

The logo for nr1 fitness is displayed within an orange rounded rectangle. The text 'nr1 fitness' is written in a white, lowercase, sans-serif font. The 'nr1' is slightly larger and more prominent than the word 'fitness'.

nr1 fitness

Fagsamling for kontrahert personell
28.05.2013

Kostholdsforedrag

- Det finnes få eksempler på udiskutabel dokumentasjon innen ernæring, få forsøk som ikke kan kritiseres, gjendrives eller nytolkes. Mye arbeid innen feltet er underfinansiert, ufullstendig eller dårlig strukturert.

Vårt biologiske potensialet

- Gjennomsnittlig forventet levealder i vår del av verden er omkring 79 år for menn og 83,5 år for kvinner.
- Undersøkelser av biologiske cellestruktur tyder på at livsløpet vårt burde vært 110-120 år??
- Fleste individer er pre-syke

Antioksidanter – Frie radikaler

- Frie radikaler er partikler som angriper kroppens celler, skader dem og eliminerer dem
- Frie radikaler dannes av ditt eget stoffskifte, røyking, soling og overdreven trening

Hvert eneste trekk av en sigarett produserer 10 000 000 000 frie radikaler

- Skader forårsaket av frie radikaler er en av hovedårsakene til aldring. De bidrar til gradvis nedbrytning av organer og sykdommer som kreft, leddbetennelser, grå stær og hjertelidelser
- Antioksidanter minsker skadene som er forårsaket av frie radikaler. Fører til fravær av sykdom og lengre levetid

Sosial- og helsedirektoratet

Anbefalinger:

- Anbefalingene er stadig i drøfting
- energigivende nærings stoffer
  - karbohydrat 50-55%
  - fett 20-30%
  - protein 10-15%
- vitaminer/mineraler
  - Vannløslige
  - Fettløslige
  - Antioksidanter (frie radikaler)
- Spis variert
- "5 om dagen"

- Salt
Reduseres fra 10gram til 5gram per dag
- Alkohol
7 kcal pr gram
Ikke overstige 5%
- Energiinntak
Energi forbruk
Energi balanse
- Fysisk aktivitet

Energigivende næringsstoffer

- Fett
  - 9 kcal pr gram
  - Enumettede
  - Flerumettede
  - Mettet. Kun 10%
  - Oljer
  - Margarin
  - Meieriprodukter
  - Anbefales tran hver dag

- Proteiner

- 4 kcal pr gram
- Aminosyrer. Spis variert
- Fisk
- Kjøtt
- Fjærfe
- Egg
- Meieriprodukter
- linser, bønner, kikerter (grønnsaker)

- ved spalting (forbrenning) forsvinner 25-30 prosent av energien
- Protein er det mest mettende næringsemne vårt

● Karbohydrater

- 4 kcal pr gram
- Kun 10% sukker
- Mer fiber
- Glykemisk indeks (GI)
- Grønnsaker
- Fukt
- Kornvarer
- Bær
- Rotfrukter
- Pasta
- Ris

Glykemisk indeks (GI)

- Minske risikoen for diabetes 2
- Overvekt
- Daglige prestasjon innen jobb og trening

Insulinresistens

(syndrom X, metabolsk syndrom)

–vår tids epedemi???

Hvem har insulinresistens:

- magen buler ut, mens kroppen ellers ser normal ut
- overvekt/fedme –BMI over 30
- Diabetes 2
- 85% av dem med høye triglyseridverdier
- 55% med høyt kolesterol
- 88% med lavt HDL –kolesterol
- 58% av dem med høyt blodtrykk
- 63% av dem med høyt urinsyrenivå
- 10% av dem med vestlig levesett har det selv uten å være overvektig

Mange er arvelig disponert for å bli insulinresistente, men det er spise og mosjonsvanene som avgjør om vi utvikler sykdommen

Glykemisk indeks (GI)

- Gi under 40 = super lavt
- GI mellom 40-70 = lav GI
- GI mellom 70-90 = mellomhøyt GI
- GI mellom 90-110 = høy GI
- GI over 110 = super høyt

- Baguett = GI 136
- Brød = 95
- Grovbrød = 68
- Grovbrød med hele korn = 48
- Loff = 100
- Ris, parboiled = 68
- Ris, basmati = 83
- Hurtigris = 128
- Nektar = 94
- Saft = 94
- Brus = 97
- Gatorade = 111
- All bran = 60
- Branflakes = 106

- Cornflakes = 116
- Riskaker = 132
- Weetabix = 109
- Apelsin = 60
- Banan, grønn = 43
- Banan, gul = 84
- Eple = 52
- Yoghurt = 50
- Poteter = 80-93
- Bakt potet = 135
- Spaghetti, kokt 20min = 87
- Spaghetti, fullkorn = 53
- Gulrøtter, rå = 23
- Gulrøtter, kokt = 82

Råd til en sunnere livsstil for den aktive

- Spis regelmessig. 4-7 måltider per dag
- Spis karbohydrat måltid med lav GI 2-3 timer før trening
- Drikk mye vann inntil en time før trening. Rent og godt vann fra Bergen Vann er fantastisk!
- Drikk jevnt 1-2 dl vann hvert 15 min under trening. Aktiviteter over 1,5 time velg sportsdrikk
- Spis umiddelbart etter trening, moden banan, loff med syltetøy osv
- Spis i tillegg et godt fullverdig måltid innen en time etter trening.
- Dekk energibehovet
- Velg mat som kommer fra naturen
- Minimum "5 om dagen"

Råd for ned i vekt

Fysisk aktivitet SKAL stå i fokus ved enhver ønske om vektreduksjon

- Bruk god tid. Maks 0,7-1,2 kg per uke
- Spis regelmessig. 5-6 måltider per dag.
  - 3 hovedmåltider
  - 2-3 mellommåltider
- Drikk mye vann
- Unngå stress
- Velg mat som kommer fra naturen
  - lav Glykemisk belastning
  - Høy Biologisk verdi
- Velg bra fett
  - essensielle fettsyrer, -omega 3